

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea punctului 8 litera d) din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea punctului 8 litera d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Modificarea hotărârii Guvernului rezultă din necesitatea aducerii acesteia în concordanță cu actele normative superioare și excluderii unor interpretări ambigue prin utilizarea corespunzătoare, constantă și uniformă a terminologiei juridice.

Se va reține că, potrivit art. 16 alin. (1) din Constituție, respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

Adițional, art. 68 din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prevede că funcționarul public cu statut special beneficiază de pensie în condițiile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544/1993.

Totodată, conform art. 13 din Legea nr. 1544/1993, dreptul la pensie se acordă după întrunirea condiției de bază de atingere a vechimii în serviciu de 25 de ani.

Mai mult, art.18 lit. f) din același act normativ indică asupra faptului că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a), militarilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul și alte perioade de activitate prevăzute de legislație.

În plus, pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, prevede că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă înlesniri, și anume: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Pe cale de consecință, în cadrul examinării unei cauze aflate pe rol la Judecătoria Chișinău sediul Centru, în anul 2014, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, instanța s-a adresat Plenului Curții Supreme de Justiție în privința emiterii unui aviz consultativ cu privire la modul de punere în aplicare a prevederilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994.

Așadar, la 29 septembrie 2014, Plenul Curții Supreme de Justiție emite Avizul consultativ¹ prin care se expune că, instanțele de judecată, aplicând pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.

¹ Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4ac-16 din 29 septembrie 2014 cu privire la modul de aplicare a pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în

78/1994 vor calcula persoanelor vechimea în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada efectuării serviciului de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (*izolatoare de detenție provizorie*).

Prin urmare, la 20 martie 2018, prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 96 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” au fost acordate înlesniri, și anume: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (*funcționarilor publici cu statut special și militarilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne*), pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (*izolatoare de detenție provizorie*), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544/1993.

Ulterior emiterii Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 96/2018, Inspectoratul General al Poliției a început să includă în calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei și perioada de activitate în condițiile înlesnirilor, în procesul de acordare a dreptului la pensie pentru personalul care întrunea vechimea în muncă.

Se precizează că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 282/2016 a fost modificată Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544/1993, fiind transmise competențele de stabilire și achitare a pensiilor de la organele de pensionare ale structurilor de forță, către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Ulterior, prin pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1427/2016 cu privire la preluarea atribuțiilor de plată a pensiilor și prestațiilor sociale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție, este stabilit că Casa Națională de Asigurări Sociale va efectua plata pensiilor și prestațiilor sociale începând cu 1 ianuarie 2017, în mărimile stabilite de instituțiile menționate la pct. 1 din același act normativ, implicit și de către Ministerul Afacerilor Interne.

Astfel, începând cu 1 ianuarie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a preluat atribuțiile de stabilire și plată a pensiilor militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora, fiind unica instituție abilitată cu competență de achitare a pensiilor și alocațiilor lunare persoanelor din trupele organelor afacerilor interne.

Deși Ministerul Afacerilor Interne considera problema soluționată ca urmare a emiterii Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 96/2018 în temeiul Avizului consultativ al Plenul Curții Supreme de Justiție nr. 4ac-16 din 29 septembrie 2014, funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne continuau să-și apere dreptul „privind calcularea vechimii în muncă în condițiile înlesnirilor” în instanța de judecată, substituind autoritatea publică față de care înaintau pretenția din „Ministerul Afacerilor Interne și/sau Inspectoratul General al Poliției” în „Casa Națională de Asigurări Sociale”, iar în fond problema cu care se confruntau ex funcționarii publici cu statut special, așa și nu a fost soluționată.

Această abordare a autorităților în raport cu funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne are loc cu încălcarea sistematică a principiului egalității,

---

muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

respectarea căruia presupune acordarea aceluiași avantaj pentru toate persoanele care se află în situații similare (ex.: angajații Centrului Național Anticorupție care activează în unități similare de escortare, deținere a persoanelor reținute beneficiază de aceste facilități etc.).

Însăși jurisprudența CtEDO (cauza Aurel Beian împotriva României din 06 decembrie 2007), potrivit căreia deosebirile de tratament sunt discriminatorii dacă nu au o justificare obiectivă și rezonabilă, accentuează că existența unei jurisprudențe neunitare, creează un tratament inegal unor persoane aflate în situații identice.

Dat fiind faptul că actele normative naționale nu prevăd expres că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei să se acorde înlesniri, și anume două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru persoanele care au activat în subdiviziuni de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și în izolatoarele de detenție provizorie, până și în prezent Casa Națională de Asigurări Sociale prin deciziile sale respinge cererile privind recunoașterea acestor înlesniri la stabilirea pensiei pentru angajații Ministerului Afacerilor Interne care au activat în aceste subdiviziuni.

În ordinea celor consemnate, se remarcă că conform datelor statistice, în perioada anilor 2013-2017 Inspectoratul General al Poliției a avut calitatea de pârât în 167 cauze civile prin care se solicita calcularea vechimii în muncă în condițiile înlesnirilor prevăzute la pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, dintre care 87% de acțiuni au fost admise de către instanța de judecată și doar 13% din acțiuni au fost respinse.

Prin urmare, după transmiterea atribuțiilor de calculare a vechimii în muncă pentru calcularea pensiei angajaților Ministerului Afacerilor Interne, în perioada anilor 2018-2022, instanțele de judecată au pronunțat 241 de hotărâri definitive în defavoarea Casei Naționale de Asigurări Sociale care a suportat cheltuieli de judecată, inclusiv cheltuieli cu titlu de prejudiciu material și moral în sumă de 141300 lei, iar în prezent pe rolul instanțelor de judecată sunt 117 acțiuni de acest gen în care Casa Națională de Asigurări Sociale are calitatea de pârât.

Ca rezultat, Inspectoratul General al Poliției a fost atras în instanța de judecată în calitate de copârât s-au ca intervenient accesoriu, respectiv persoană terță, în **109** acțiuni în contencios administrativ prin care se solicita inclusiv includerea în calculul vechimii în muncă pentru acordarea pensiei a perioadei de activitate în serviciu în condițiile înlesnirilor.

Totodată, se atestă o tendință de creștere a numărului de adresări în instanța de judecată, întrucât din 7838 de angajați ai Poliției, 347 de angajați au deținut pe parcursul activității funcții în Serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și în izolatoarele de detenție provizorie, iar 320 de angajați dețin funcții similare în prezent.

Concomitent, în anul 2022 și-au încetat raportul de muncă 65 de angajați care au activat în izolatoarele de detenție provizorie, iar în anul 2023 - alții 19 angajați, ceea ce constituie 84 de cauze noi ce urmează a fi examinate de către instanțele de judecată.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul vizează modificarea pct. 8 lit. d) din Hotărârii Guvernului nr.78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, astfel încât va fi prevăzut expres că și persoanele care au activat în subdiviziuni de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și cele care au activat în izolatoarele de detenție provizorie vor beneficia de înlesniri la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei, și anume: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în aceste subdiviziuni.

Deci, pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 va fi expusă într-o redacție nouă cu următorul cuprins:

„d) două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu:

în instituții penitenciare de tip închis, subdiviziunile de escortare, deținere și pază a persoanelor reținute și arestate, izolatoarele de urmărire penală, izolatoarele de detenție provizorie, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran;”.

Expunerea în această formă va evita orice interpretare eronată care generează litigii și, implicit, irosirea nejustificată a resurselor administrative, umane și financiare, care, pe de o parte, prejudiciază interesele și imaginea statului, iar, pe de altă parte, descurajează personalul care, în condiții ce implică multiple riscuri pentru viața și sănătate acestora, activează în subdiviziuni de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și în izolatoarele de detenție provizorie.

În proiect, textul „subdiviziunile de escortare, deținere și pază a persoanelor reținute și arestate” se expune în această consecutivitate pentru a evita orice interpretare, întrucât în cazul în care se va expune în consecutivitatea „subdiviziunile de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate” va exista riscul de a presupune că și persoanele care au activat în subdiviziuni de pază precum Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne pot beneficia de aceste înlesniri, ceea ce într-o realitate obiectivă nu poate constitui obiect al pct.8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78/1994.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Implementarea acestuia se va asigura în limita resurselor financiare alocate anual conform Legii bugetului de stat și/sau din finanțare externă.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare aprobării prezentului proiect, nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și actele normative în domeniul transparenței în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne(www.mai.gov.md), precum și pe portalul www.particip.gov.md.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-hotarare-a-guvernului-pentru-modificarea-hotararii-guvernului-nr781994-cu-privire-la-modul-de-calculare-a-vechimei-in-munca-stabilire-si-plata-a-pensiilor-si-indemnizatiilor-militarilor-persoanelor-din-corpul-de-comanda-si-din-trupele-organelor-afacerilor-interne-colaboratorilor-centrului-national-anticoruptie-si-functionarilor-publici-cu-statut-special-din-cadrul-sistemului-administratiei-penitenciare/10374>.

La fel, proiectul și nota informativă la proiect urmează a fi plasate pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md la compartimentul Transparența / Consultări publice cu indicarea persoanei responsabile de recepționarea recomandărilor din partea părților interesate, precum și a datelor de contact ale acesteia.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu se aplică

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice.

Secretar de stat

Igor TROFIMOV